

Ebazpena: R 158/2022

Espedientea: 41/2012

Gasteizen, 2022ko azaroaren 22an.

Euskal Autonomia Erkidegoarekiko Ekonomia Itunean aurreikusitako Arbitraje Batzordea osatzen duten Violeta Ruiz Almendral presidenteak eta Sofía Arana Landín eta Javier Muguruza Arrese batzordekideek erabaki hau hartu dute:

ERABAKIA:

Bizkaiko Foru Aldundiak (aurrerantzean, BFA) Zerga Administrazioako Estatu Agentziaren (aurrerantzean, ZAEA) aurka aurkeztutako gatazkari buruzkoa, zeinaren helburua baita SISA zergapekoaren 2020ko BEZa ordainarazteko eskumena zehaztea. Gatazka hori Arbitraje Batzorde honetan izapidetzen ari da, 41/2012 espediente-zenbakiarekin.

I. AURREKARIAK

- 1.-** SISAk Madrilen du zerga-egoitza, eta 2002an estatuari bakarrik ordaindu zion BEZagatik, hileko autolikidazioak aurkeztuta.
- 2.-** 2004ko urtarrilaren 22an, ZAEAk ikuskapen-prozedura bat hasi zuen 2002ko BEZari dagokionez, eta prozedura horretan desadostasunaren behin betiko akta bat egin zen. 2005eko otsailaren 7an sartu zen likidazioa.

Zergapekoak Madrilgo EAEari aurkeztu zion likidazioaren aurkako errekurtsua (28/9355/2005 erreklamazioa), eta 2009ko apirilaren 27ko Ebazpenak berretsi egin zuen. Horrenbestez, data horretan irmo eta behin betiko bihurtu zen.

3.- BFAk zergak kudeatzeko prozedura bat egin zuen eta 2006ko irailaren 5eko behin-behineko likidazioarekin amaitu zen. Horren arabera, zergapekoak Bizkaiko Lurralde Historikoan zaintzarekin, SISako langileekin eta SISako sistema eta prozeduretako aholkularitzarekin lotutako zerbitzu-prestazio batzuk egin zituela ulertzen zen.

Horren arabera, 2006ko urriaren 5ean zergapekoak BFAn aitortu zuen 2002an bere eragiketen % 3,99 egin zuela Bizkaiko Lurralde Historikoan.

4.- Zergapekoak 2006ko urriaren 6an eskatu zion ZAEari BFari dagozkion diru-bidalketak transferitzeko, eta 2007ko urriaren 30eko idazkian erantzun zitzaien, zerga-ordainketaren proportzioa onartuta, baina 2002. urteari dagokion transferentzia ukatuta, 2004an behin betiko likidazioa eman zelako.

5.- 2007ko abenduaren 5ean, SISak 2002. urteari zegokion transferentzia ukatzeko erabakia errekurritu zuen AEAZn, eta 2009ko urriaren 20ko Ebazpenaren bidez berretsi zen.

6.- 2008ko apirilaren 8an, BFAk ZAEari eskatu zion 2002ko tributazio-proportzioari zegokion transferentzia.

7.- 2011ko irailaren 13an, aurreko eskaera egin zuen berriz, eta hilabete bereko 20an atzera bota zioten.

8.- 2012ko uztailaren 18an, BFAk esan zuen ez zegoela ados ukatzearekin, eta hurrengo hilaren 17an berriz ukatu zioten.

9.- 2012ko irailaren 11n, BFAk estatuari inhibitzeko eskatu zion, eta urriaren 10ean ezetsi egin zen. Beraz, 2012ko azaroaren 2an aurkeztu zen gatazka, eta 41/2012 zenbakiarekin izapidetu zen.

II. ZUZENBIDEKO OINARRIAK

1.- Arbitraje Batzordearen eskumena

Auzitegi Ekonomiko Administratiboaren doktrinari dagokionez, Arbitraje Batzordeak eskumen eskusiboa eta baztertzaila du Ekonomia Itunaren 66. Batartikuluak esleitzen dizkion eginkizunei dagokienez. Hona hemen eginkizun horiek:

a) Estatuko Administrazioaren eta foru-aldundien artean edo foru-aldundien eta beste autonomia-erkidegoetako administrazioen artean sortzen diren gatazkak ebaztea, bai tributu itunduen lotuneen aplikazioari dagokionez, bai administrazio bakoitzari zenbateko zatia dagokion zehazteko, sozietateen gaineko zergaren edota balio erantsiaren gaineko zergaren baterako tributazioaren kasuetan.

b) Banakako tributu-harremanetako arazo zehatzetan ekonomia-itun hau interpretatzeko eta aplikatzeko orduan administrazio interesdunen artean sor litezkeen gatazkak erabakitzea.

c) Zergadunen egoitza dela-eta sor litezkeen desadostasunak ebaztea.

Horren arabera, Arbitraje Batzordeak eskumena du SISAREN 2002ko BEZA ordainarazteko eskumena zehazteko, eta horrek berekin dakar zergapekoaren

tributazio-proporzioa, ZAEAk egindako erregularizazioa eta BFAk egindako erregularizazioa aztertzea.

2.- SISAk 2002an egin behar zuen tributazioa

Zergadun Handien Ordezkaritza Nagusiko (aurrerantzean, ZHON) Zerga Laguntza eta Kontrolerako Bulegoak onartu zuen SISAk 6.000.000 euroko eragiketa-bolumena gainditzen duela, eta, beraz, eragiketa-bolumenaren proportzioan ordaindu behar duela zerga.

SISAren zerbitzuak eta zaintza-zerbitzuak zailtasun handirik gabe aurki daitezke zerbitzuok ematen diren lekuan, zentralizatuta egin daitezkeen alboko lanak bazter laga barik.

Horren arabera, SISAk 2002an Bizkaiko Lurralde Historikoan zerbitzu mota hori eman bazuen, eragiketen bolumenaren proportzioan ordaindu beharko zion BFari.

3.- ZAEAk egindako erregularizazioa

ZAEAren ikuskapen-prozedura Zergei buruzko abenduaren 17ko 58/2003 Lege Orokorrean eta 939/1986 Errege Dekretuak onartutako Ikuskapen Erregelamenduan (*ratione temporis* aplikatu beharrekoa) xedatutakoa da.

Ez da zalantzan jartzen ikuskatzeko eskumena estatuarena baino ez dela, baina garrantzitsua da zergapekoak proportzioan ordaindu behar izan zuen heinean, ZHONaren adierazpenaren arabera, ordainarazteko eskumena duten gainerako administrazioen eskumen materiala ere egikaritzen dela.

Hori guztia, Ekonomia Itunaren 29.6 artikulua araberan, erregularizazioa akta bakar bati hasiera ematean datza, ordainarazteko eskumena duen administrazio bakoitzaren tributazio-proportzioa zehazteko.

Akta bakar hori ordainarazteko eskumena duten gainerako administrazioei jakinarazi behar zaie.

Era berean, Ekonomia Itunak aurreikusten du kobrantza Administrazio jarduleak egin behar duela, ordainarazteko eskumena duten administrazioen artean gero egin beharreko konpentsazioak kontuan izanda.

Beraz, ZAEAk legez ezarritako ikuskapen-prozedurari jarraitu zion, erregularizazio-proposamenari (akta bakarra) eta likidazioari zegokion zatian izan ezik, eta ezarritako prozeduraren arauak urratu ziren, akta ez baitzen trukatu, eta, beraz, BFAk ezin izan zuen aktarekin desadostasuna adierazi. Ez da ahaztu behar ZAEAk ezin duela bere hutsunea bere onuran alegatu.

Izan ere, akta bakarra hasi eta trukatu izan balitz, ez zatekeen eztabaidarik egongo Arbitraje Batzordeak tributazio-proportzio zuzena zehazteko aukerari buruz.

Bestalde, bai SISAk bai BFAk likidazioaren zuzenketa eskatu zutenean, likidazio hori behin betikoa zen, baina ez irmoa, Madrilgo EAEAk ez baitzuen berretsi urte batzuk igaro arte.

Era berean, adierazi behar da akta ez jakinarazteak BFari Auzitegi Gorenean errekurritzeko aukera kendu ziola, Arbitraje Batzordean gatazka planteatu ondoren; Auzitegi Gorenean, gero, nekez alega daiteke ebazpenaren irmotasuna errekurritzeko eskubidea kendu zaionaren aurka.

4.- BFAk egindako erregularizazioa

Arbitraje Batzordeak 19/2022 Ebazpenean adierazi du ikuskapen-eskumenik ez duen administrazioak ez duela eragiketa-bolumenaren proportzioa kudeaketa-prozedura baten bidez aldatzeko eskumenik.

Hala ere, ebazpen horrek eragiketa-bolumenaren proportzioari buruzko dokumentu edo txosten gisa balio du, ZAEAk egiaztatu ahal izateko 2006ko maiatzaren 18ko Erabakietan adierazitako zentzuan (BFAk bidalketa-sorta eskatu zuenean indarrean zeudenak); izan ere, alderdiek eskatu egin dituzte, eta Arbitraje Batzorde honek baliozkotasuna aitortu die, gutxienez, alderdien arteko konpromiso gisa.

Bestalde, ez da ahaztu behar BFAk, akta bakarrak trukatur, ZAEAREN likidazioaren berri izan behar zuela, eta horrek aukera emango ziola estatuak ezarritako proportzioarekin ados ez zegoela adierazteko.

5.- Ekonomia Itunaren 29.6.Lau artikulua

Honako hau ezartzen du manuak:

Administrazio eskudunak egiaztapenetan ezarritako proportzioak subjektu pasiboarentzat ere ondorioak ekarriko ditu, likidatutako betebeharren inguruan, baina horrek ez du galarazten egiaztapen horien ondoren bi administrazioen artean behin betiko beste proportzio batzuk erabakitzea.

Horren arabera, posible da, aktak aldatu behar izan gabe ere, adibidez, aldaketa hori ezinezkoa delako, administrazioen arteko ondorioak izango dituen beste zerga-proportzio bat finkatzea.

Hala, agerikoa da zergen arloko kreditu publiko juridiko bat eta administrazioen arteko kreditu publiko bat daudela.

Zerga-kreditu juridikoari dagokionez, BFari transferentzia eskatuta bidegabeko diru-sarrerak itzultzeari uko egiteak ez du eraginik BFaren eta ZAEAREN arteko administrazio arteko harreman juridikoan.

6.- Administrazioen arteko kredituaren preskripzioa

BFAk ZAEAREN aurrean duen administrazio arteko zuzenbide publikoko kreditua SISAk likidazioa estatuan bidegabe sartu zuen unean sortu zen (bere kuota-zatia autolikidatu eta BFAn sartu behar izan zuelako), eta ez zen eteten hirugarrenen egintzen ondorioz, Auzitegi Gorenak, besteak beste, honako epai hauetan ezarrita duenez: 2015eko abenduaren 15ekoa (ECLI: ES: TS: 2015:5337), 2022ko otsailaren 10ekoa (ECLI: ES: TS: 2022:596), 2020ko abenduaren 3koa (ECLI: ES: TS: 2020:4077), 2021eko urtarrilaren 28koa (ECLI: ES: TS: 2021:372) eta 2020ko maiatzaren 18koa (ECLI: ES: TS: 2020:1010).

Hala ere, estatuak egindako egiaztapenak, zeina ez baita hirugarren bat, baizik eta zorduna administrazioen arteko harremanean, akta bakarrarekin amaitu behar baitzuen, eten egiten du, zalantzarik gabe, BFaren administrazioen arteko zuzenbidearen preskripzio-epea.

Beraz, 2008ko apirilaren 8an eskubidea eten zen eta preskripzio-epea berriro zenbatzen hasi zen.

2011ko irailaren 13an, berriz ere eten egin zen, eta, beraz, administrazioen arteko zuzenbidea bizirik zegoen gatazka planteatu zen unean, 2012an.

7.- Gatazka epez kanpokoa izan daiteke

2006ko maiatzaren 18ko Erabakiek, administrazioen arteko *diru-bidalketei* buruzko zatian, *eragiketa-bolumenaren ehunekoaren aldaketaren ondoriozko diru-sarrerak edo itzulketak* baztertzeko dituzte, eta, beraz, *zerga-kontrolari eta akta bakarrei* buruzko atalean sartzen dira.

ZAEAk akta bakarra ireki eta kobratutako likidazioa trukatu izan balu, *jarduleaz bestelako zerga-administrazio eskudunek egindako likidazioarekiko adostasuna edo desadostasuna adierazi beharko zuketena likidazioa jakinarazi zaienetik 3 hilabeteko epean*, eta 6 hilabeteko epea izango zuketena txosten bat egiteko. Epe horretan, desadostasunak jarraitzen badu, inibizioa eskatu ahal izango da.

ZAEA ezarritako prozeduratik banantzeak, akta bakarra egin eta likidazioa trukatzeko, ezin diote onurarik ekarri, BFari dagozkion erreakzio-bideak baliatzeko eskubidea kenduz, izan ere, horiek gauzatzeko, gatazka bat aurkeztu behar da Arbitraje Batzordean.

Horiek horrela, Arbitraje Batzordeak honako hau

ERABAKITZEN DU

- 1.- Deklaratzea BFAk eskubidea duela ZAEAk SISaren 2002ko BEZaren gaineko zerga-proporzioa transferitzeko.
- 2.- Erabaki hau jakinaraztea Zerga Administrazioiko Estatuko Agentziari, Bizkaiko Foru Aldundiari eta SISari.